

Fredagen den 5 december

Kl. 10.00

Om radioaktivt kärnkraftsavfall, m. m.

Förhandlingarna leddes av tredje vice talmannen.

1 § Justerades protokollet för den 27 november.

2 § Svar på interpellation 1986/87:72 om radioaktivt kärnkraftsavfall, m. m.

Anf. 1 Statsrådet BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Birgitta Hambræus har i en interpellation frågat vad jag ämnar göra för att se till att kärnkraftsindustrin omedelbart gör vad som är tekniskt möjligt för att slutligt processa och innesluta det radioaktiva avfallet samt på vilket sätt jag skall säkerställa de goda satsningar som görs i Studsvik för alternativa energikällor och miljövård.

Den grundläggande principen för Sveriges agerande när det gäller använt kärnbränsle och kärnavfall är att varje land skall ta fullt ansvar för det material som uppkommer inom landet. Denna princip gäller såväl låg- och medelaktivt kärnavfall som t. ex. högaktivt använt kärnbränsle. Regeringens hållning leder till att svenska företag inte ges tillstånd att ens under en begränsad tid lagra utländskt använt kärnbränsle eller kärnavfall i Sverige. I går beslutade regeringen att säga nej till en ansökan av Studsvik Energiteknik AB om tillstånd att under en period av 10–15 år lagra låg- och medelaktivt kärnavfall från utländska kunder.

Det är emellertid en helt annan sak om t. ex. utländskt kärnavfall under en kort tid skulle finnas i Sverige som ett led i en behandlingsprocess. Det är angeläget att Sverige har en tillräcklig kompetens på olika delar av kärnavfallsområdet. Av detta skäl kan det vara positivt att företag genom utländska kontrakt kan försäkra sig om ett underlag som ökar möjligheterna att upprätthålla en vidareutveckling av en sådan kompetens och kapacitet. Hanteringen av det utländska materialet sker självfallet under uppfyllande av alla de strålskydds-, säkerhets- och omgivningskrav som ställs av svenska myndigheter.

Det avfall som behandlas i Sverige skall snarast efter behandlingen återsändas till leverantören. Ett ytterligare krav är att den utländska kontraktspartnern är ett väletablerat, seriöst företag. Det måste ingå som en förutsättning för det svenska företagets engagemang att den utländska kontraktspartnern kan garantera att avfallet återtas.

Prot. 1986/87:43
5 december 1986

Om radioaktivt kärnkraftsavfall, m. m.

Regeringens politik är att använt svenskt kärnbränsle skall direktdeponeras i Sverige, utan föregående uppberedning. Varje reaktorinnehavare är ålagd att svara för att de åtgärder vidtas som behövs för att det använda kärnbränslet och kärnavfall som uppkommer i verksamheten skall kunna hanteras och slutförvaras på ett säkert sätt och att reaktorläggningen skall kunna avvecklas och rivas utan risk för säkerheten. Reaktorinnehavarna är också ålagda att upprätta eller låta upprätta ett program för den allsidiga forsknings- och utvecklingsverksamhet som behövs för att klara av de krav som ställs på dem.

Regeringen har inte för avsikt att nu föreskriva vilken metod som skall användas vid den framtida hanteringen av det använda kärnbränslet eller kärnavfallet. Det slutliga ställningstagandet till det använda kärnbränslets eller avfallets förvaring skall baseras på ett allsidigt forsknings- och utvecklingsarbete. Under den tid detta arbete pågår skall inte några bindningar ske till en viss behandlings- eller förvaringsmetod. Det är tvärtom av väsentlig betydelse att det fortsatta forsknings- och utvecklingsarbetet kan bedrivas utan låsningar i något avseende. Detta har riksdagen också uttalat sig för, vilket bl. a. framgår av näringsutskottets betänkande 1985/86:25, s. 10. Jag vill dock understryka att det övergripande ansvaret för avfallshanteringen självfallet ligger hos regering och riksdag.

När det gäller den satsning som görs i Studsvik på alternativa energikällor och miljövård vill jag nämna följande:

Verksamheten i Studsvik var från början huvudsakligen inriktad på att stödja de svenska forsknings- och utvecklingsinsatserna inom kärnkraftsområdet.

Successivt har denna inriktning förskjutits till att omfatta hela energiområdet. Bolaget har därmed med hjälp av statliga medel byggt upp ett i dag omfattande kunnande på områden av förbränningsteknik, förgasningsteknik och kolteknik.

Det är av utomordentlig betydelse att Studsvik Energiteknik AB fortsätter att forska på dessa områden. Det är också helt i linje med regeringens intentioner beträffande kärnkraftsavvecklingen.

Regeringen har sedan flera år tillbaka satsat betydande resurser på forskning i Studsvik utanför kärntechnikområdet. Den linjen avser vi att följa även kommande budgetår.

Anf. 2 BIRGITTA HAMBRAEUS (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka Birgitta Dahl för svaret på min interpellation. Det innehåller ett glädjande besked: regeringen ger inte Studsvik tillstånd att förvara utländskt använt kärnbränsle eller kärnavfall i 10–15 år, som företaget ansökt om. Det är bra att detta beslut fattats. Mig veterligen är det den första gång regeringen inte ger kärnkraftsintressena det tillstånd de begär.

Energiministern säger att den grundläggande principen för Sverige när det gäller kärnavfall är att varje land skall ta fullt ansvar för det material som uppkommer inom landet. Denna programförklaring ger också SKB, Svenskt Kärnbränsle AB. Därav följer logiskt att Sverige snarast bör ta tillbaka det avfall vi själva sänt utomlands.

När jag i början av 1970-talet först började undersöka vad vi gjorde åt det högaktiva avfallet, fick jag till svar av den dåvarande industriministern Rune Johansson att detta inte var något problem, ty vi sänder det utomlands. Jag minns att jag reagerade våldsamt mot detta sätt att resonera. Men all sakkunskap då talade för upparbetning, kanske därför att man trodde att den skulle vara lönsam. AKA-utredningen avfärdade direktförvaring som farlig. Det skulle finnas en viss risk för kriticitet när plutoniet under århundraden kunde koncentreras. AKA-utredningen rekommenderade upparbetning som den enda tänkbara metoden för avfallshantering. Nu vet vi alltså att denna väg är mycket farlig och svår.

Upparbetning är oerhört miljöförorenande. Rapporterna från Sellafield, f. d. Windscale, vid Irländska sjön om ökad cancerförekomst är skrämmande. Befolkningen på Isle of Man äter inte längre fisken. Det finns också risk för att det plutonium som renodlas fram ur vårt avfall kommer till användning i atombomber. Det är hemskt att tänka sig att vi skulle medverka till detta med vårt avfall.

Får jag alltså fråga statsrådet om och när Sverige kommer att hämta hem vårt eget använda kärnbränsle och kärnavfall från Sellafield? Det borde kunna bli en lämplig arbetsuppgift för Studsvik att processa detta och annat svenskt avfall i stället för det västtyska.

Jag är bekymrad över att man skjuter alla praktiska försök att innesluta det högaktiva avfallet på framtiden. I kärnkraftverkens informationsutställningar visas hur avfallet behändigt har inneslutits i tjock koppar, och man påstår att avfallsfrågan är under kontroll. I själva verket har man aldrig försökt innesluta *radioaktivt* avfall på detta sätt, trots att det finns sådant som avklingat till en nivå där industrin påstår att det går.

SKB säger i programförklaringen september 1986: "Avfallsfrågan skall till alla väsentliga delar lösas av den generation som utnyttjar elproduktionen från kärnkraftverken." Samtidigt säger man: "En övervakad förvaring ingår dock som ett ofrånkomligt led i hanteringskedjan. Den kan utsträckas över mycket lång tid utan större tekniska eller säkerhetsmässiga problem."

Detta förefaller mig vara motsägelsefullt. Kommer regeringen att kräva mer praktiskt inriktade försök av kärnkraftsindustrin när regeringen granskar forsknings- och utvecklingsprogrammet?

Beträffande rivning av kärnkraftverk har vi i Sverige erfarenhet av att riva en mycket liten reaktor, men dock en reaktor, som fanns vid KTH vid Drottning Kristinas väg. Det kostade mycket stora belopp, trots att reaktorn var av sådant format att man kunde använda vanliga transporter och inte behövde några särskilda anordningar. Vi har ett nedlagt kärnkraftverk i Sverige. Ågesta. Tänker statsrådet arbeta för att nu i praktiken visa att det går att riva kärnkraftverk? Vi behöver alltså få en realistisk bild av vad det kostar.

Det är tragiskt att vi någonsin gett oss in på den galna idén att klyva atomer och skapa oerhörda mängder radioaktivitet, bara för att koka vatten till ånga till elturbiner! Vi drar ju på oss decenniers kostsamt arbete. Flera generationer måste ägna sig åt tråkigt, farligt och dyrt arbete för att göra det bästa möjliga med avfall och uttjänta reaktorer, som vår generation får el ifrån.

Kostnader som är utsträckta i tiden på detta sätt har vi tydligen inga

ekonomiska modeller för att uppskatta. För lekmanen och för allt fler ekonomer förefaller hela idén vansinnig också från ekonomisk synpunkt.

Alla partier är medskyldiga till att kärnkraften etablerades. Nu när vi alla vet att det var ett misstag och här beslutat att avveckla den, är det tragiskt att regeringen och en majoritet i denna kammare klamrar sig fast vid denna döende teknik, i stället för att rikta in uppmärksamhet och investeringar på framtidens energisystem.

Olof Johansson gav som energiminister Studsvik en ny inriktning, mot hela energiområdet. Man har nått mycket intressanta resultat och har t. ex. till relativt låg kostnad framställt drivmedel ur inhemska biobränslen.

Birgitta Dahl säger att regeringen kommer att fortsätta satsa betydande resurser på forskning i Studsvik utanför kärnteknikområdet. Vilka pengar ger man Studsvik utöver energiforskningsprogrammet? Det är inte helt lätt att utläsa ur budgetpropositionerna hur anslagen har förändrats under åren. Har regeringen ökat eller minskat anslagen sedan den centerledda regeringen startade forskning för alternativ energi i Studsvik?

Tyvärr går tanken ofta till Orwells nyspråk när man ser hur socialdemokraterna handlar i energifrågan. Avveckling betyder utveckling. Kraftfulla satsningar betyder att man drar ned allt stöd.

Jag vore tacksam om Birgitta Dahl ville hjälpa till att undanröja farhågorna för att ni bara säger att ni vill avveckla, medan ni i själva verket gör allt för att utveckla kärnkraften.

Anf. 3 IVAR VIRGIN (m):

Herr talman! Jag vill först säga att jag tycker att regeringen tog ett bra beslut när den sade nej till förvaring i Studsvik. Det var ett logiskt och korrekt beslut.

Jag kommer att framför allt uppehålla mig vid förvaringen av högaktivt avfall, vilket tas upp i Birgitta Hambræus interpellation.

Det är inget tvivel om att människors oro när det gäller kärnkraften är koncentrerad framför allt till hur vi hanterar det högaktiva avfallet. Undersökningar visar, att om man i övrigt har en rätt positiv inställning till kärnkraft, hyser man i just avfallsfrågan en betydande oro. Därför är den frågan av utomordentlig vikt, och jag tycker att vi i Sverige ändå har hanterat den på ett ansvarsfullt sätt.

När starttillstånden till Forsmark 3 och Oskarshamn 3 gavs var förutsättningen att en säker förvaringsmetod fanns i bakgrunden. Det var den s. k. KBS 3-metoden, som innebär att man inkapslar det högaktiva avfallet i koppar och inriktar sig på direktförvaring, för att utesluta varje möjlighet att någon del av avfallet skulle kunna användas till kärnvapen. Jag tycker detta är en bra metod. Den undanröjer just oron på den här punkten.

De tio centimeter tjocka kopparkapslarna skall sedan omslutas av bentonit och sänkas ned 500 meter i marken. Metoden har väckt internationellt uppseende, därför att man tycker att den är utomordentligt långtgående och tillfredsställer alla rimliga behov.

Jag vill gärna citera vad IVA skrev i remissomgången beträffande KBS 3:

"Mänsklighetens historia är 10 000 år – många utländska instanser har ansett att man skall begränsa säkerhetsanalysen till ett sådant tidsperspektiv,

och att det inte finns något etiskt skäl att sträcka sig längre. I USA krävs att kapslingen och lagret skall hålla i 10 000 år, varefter ett visst utläckage — — kan tolereras. Med den försurning, som fn äger rum i Sverige, är det möjligt att vårt land är obeboeligt och avfolkat inom 10 000 år.”

Jag tycker ändå att det är korrekt att vi har satt kraven högre och att vi verkligen försöker att åstadkomma en maximal hållbarhet i slutförvaret.

Jag har i sammanhanget väckt tanken på att slutförvaret egentligen borde lokaliseras till något av kärnkraftverken, och då lämpligen till Oskarshamnverket, där det ändå finns ett lager för använt bränsle. Man skulle då få korta transporter. Jag tror att man därigenom skulle åstadkomma en dämpning av oron. De tekniska insatserna borde därför i fortsättningen vara inriktade på att möjliggöra en förvaring i närheten av ett kärnkraftverk. Det är möjligt att man då får något ändra KBS-3-metoden och överväga idéer som bl.a. Boliden har fört fram i det här sammanhanget om det s. k. WP-Cave-systemet.

Vi har alla ett gemensamt intresse av en helt fullgod lösning på detta svåra problem. Jag vill gärna ge centerpartiet erkännandet att det inte är något tvivel om att centerpartiet i det här fallet har varit starkt pådrivande för att vi skall få en sådan fullgod lösning.

Anf. 4 Statsrådet BIRGITTA DAHL:

Herr talman! Jag tänker hålla mig strikt till sakfrågan och inte låta diskussionen utmynna i en allmän energipolitisk debatt, allra helst som jag inte tror att tidpunkten just nu är den rätta för att blåsa till allmänt energipolitiskt gräl. Jag är litet förvånad över att det funnits sådana tongångar hos centern under de senaste dagarna och har funderat över om de varit till för att dölja splittringen inom borgerligheten. Men jag tänker alltså inte gå in i någon sådan debatt. Jag tycker nämligen att det är utomordentligt viktigt att vi bevarar möjligheterna att nå en bred politisk uppgörelse om energifrågan. Vi har inte några låsta positioner inför en sådan.

Jag håller med Birgitta Hambræus om att alla partier är delaktiga i kärnkraftsprogrammet och faktiskt också i den från början enhälliga satsningen på uppärbetning — t. o. m. Aka-utredningen förordade ju den. Det borde stämma oss alla till viss ödmjukhet, särskilt som det dessutom var så, att vi efter att ha tagit del av Aka-utredningens resultat var de första att ta avstånd från uppärbetning och att försöka undanröja de bindningar till uppärbetning som hade gjorts under den borgerliga tiden genom villkorslagen och avtalen med Frankrike. Det var faktiskt under den borgerliga tiden som utförelsetillstånd gavs för nästan hela den volym som skeppades över till Sellafield och som nu finns där.

Nu måste vi på bästa möjliga sätt reda upp det här och finna en ansvarsfull lösning på frågorna omkring den slutliga hanteringen av det svenska avfallet samtidigt som vi internationellt arbetar för att andra länder skall ta sitt ansvar. Då är den linje som gäller enligt den nya kärntekniklagen, att kärnkraftsföretagen är ålagda att redan nu både avsätta medel och formulera forskningsprogram som vart tredje år skall granskas av regeringen. Regeringens godkännande av dessa forskningsprogram är faktiskt en förutsättning för att man skall få fortsätta driften vid kärnkraftverken. Företagen har i år

Prot. 1986/87:43
5 december 1986

Om radioaktivt kärnkraftsavfall, m. m.

lämnat ett första sådant treårigt forskningsprogram. Det pågår nu en mycket omfattande remissgranskning av detta material, och regeringen kommer senare i år att ta ställning till om det kan godkännas eller inte och om vi behöver ålägga företagen ytterligare insatser. Jag kan försäkra Birgitta Hambraeus att vi kommer att genomföra den granskningen med yttersta noggrannhet och stränghet.

Sedan vill jag säga att det redan pågår praktiska försök av det slag som Birgitta Hambraeus efterfrågade, bl. a. vid Studsvik. Men att nu börja slutförvara högaktivt avfall eller välja vilken metod vi skall använda vore direkt felaktigt. Tvärtom kommer vi att se till, om företagen inte har gjort det själva, att olika system, däribland WP-Cave-systemet, kommer att bli föremål för utvecklingsinsatser, så att vi kan välja mellan bästa möjliga teknik i framtiden.

Slutligen vill jag säga att vad som har skett med anslagen till Studsvik för den alternativa nya energitekniken är att de har ökat sedan regeringsskiftet 1982.

Anf. 5 IVAR FRANZÉN (c):

Herr talman! Jag har inte målsättningen att försöka föra in debatten på några sidospår, men jag vill göra en kort kommentar och kanske något av en deklARATION.

Jag har på alla sätt försökt att aktivt verka för att åstadkomma förutsättningar för breda lösningar och för att vi på bred bas skall kunna komma fram till en snabbare avveckling av kärnkraften, eftersom jag tror att det är angeläget. En grundläggande förutsättning för detta är att det finns *någon* samstämmighet mellan vad man säger från regeringssidan och hur man handlar. När dessa två saker går helt stick i stäv måste allt vad som kallas förtroende försvinna. Det är den situationen vi befinner oss i i dag, och det gör att den debatt som sannolikt kommer måste börja föras nu.

Anf. 6 BIRGITTA HAMBRAEUS (c):

Herr talman! Ivar Virgin säger nu, precis som företrädare för kärnkraftsindustrin brukar göra, att det finns möjligheter, att det här är väldigt bra, att det kan finnas ännu bättre möjligheter osv. Men eftersom vi har ett avfall som har avklingat vid just den nivå där man skulle kunna innesluta det i koppar, varför gör man då inte det och visar i praktiken att det går? Det finns nämligen starka misstankar om att detta inte är möjligt, att det blir väldigt dyrt. Därmed faller hela grunden för att vi nu skulle ha en praktiskt möjlig lösning på avfallsfrågan.

Jag vill också konstatera att jag inte har fått något svar från Birgitta Dahl på frågan om och när Sverige kommer att hämta hem avfallet från Sellafield. Det var ju ändå den inriktningen man hade under 1970-talet, då socialdemokraterna var engagerade i detta. Det finns all anledning att vi nu tillsammans arbetar och tar de kostnader som det eventuellt innebär att ta hem avfallet, så att vi kan sopa rent framför egen dörr och verkligen visa i praktiken att vi menar allvar med att varje land skall ta hand om sitt eget avfall.

Jag fick inte heller någon som helst kommentar beträffande rivningen av

Ågesta och de kärnkraftverk som vi redan har lagt ned. Hur länge tänker man vänta?

När ni granskar forsknings- och utvecklingsprogrammet måste ni också komma med offensiva förslag. Man kan inte bara granska och se efter om det är fråga om möjlig forskning. Jag hoppas verkligen att ni ordentligt undersöker vad man kan begära av den generation som nu håller på med kärnkraft, som alltså är offensivt inriktad på kärnkraft, när det gäller att den också tar kostnaderna. Det är det som är poängen: Är det vi som skall göra det, medan vi har en kärnkraftsindustri i gång, eller är det nästa generation som skall göra det, som tvingas ha en kärnkraftsindustri utan att få någon som helst glädje av den – inte ens elektricitet från den?

Jag vill, trots att Birgitta Dahl inte tycker om det, ta upp en litet bredare syn på detta. Regeringen har nu slopat allt stöd till energihushållning: Man har slopat stödet till energihushållning i byggnader. Det statliga stödet till kommunerna för energirådgivning togs bort i förtid. Från årsskiftet smyger man bort allt stöd till anläggningar för alternativ energiproduktion, t. ex. små vattenkraftverk och solenergianläggningar. Det tycks inte bli något mer stöd till inhemsk produktion av motorbränslen, trots att oljepriset tillåts sjunka. Stödet till forskning och utveckling av alternativa energikällor har skurits ned kraftigt.

Industriverket fick 17 milj. kr. av den centerledda regeringen för Utvecklingsfondernas energirådgivning. Socialdemokraterna har dragit ned stödet till ca 4 milj. kr.

Kärnkraften får emellertid alla pengar den begär. Nästan en och en halv miljard kronor satsar skattebetalarna för att reparera ett felkonstruerat och utslitet aggregat i Ringhals.

Regeringen ägnar sig åt att främja kärnkraften och avveckla alternativen samtidigt som man säger att man måste ge alternativen möjligheter att utvecklas.

Vad tänker statsrådet göra för att vi skall kunna tro på att kärnkraften verkligen håller på att avvecklas?

Anf. 7 IVAR VIRGIN (m):

Herr talman! Jag vill bara något kommentera Birgitta Hambræus synpunkter på själva förvaringssystemen.

Beträffande KBS 3-metoden, som är den som vi konkret kan diskutera, vet jag att centerpartiet i remissorganen SKI och SSI – statens kärnkraftinspektion och statens strålskyddsinstitut – hade reservationer på ett par punkter. Den ena tror jag gällde svetsarna på kopparkapslarna, och den andra var att man önskade se ett system praktiskt prövat under en viss tid. Jag konstaterar att det utöver dessa reservationer rådde en bred enighet om att det här var en mycket säker metod, som var tekniskt fullt genomförbar.

Det är väl också så att de informationer vi har fått från utlandet tyder på att man har samma uppfattning där. När det gäller förvaring av avfall i framtiden ser man just de svenska metoderna som de som sannolikt kommer att slå igenom även på andra håll, just därför att de är så utomordentligt ambitiösa. Därför tycker jag att bilden av att detta är en osäker metod inte riktigt stämmer.

Dessutom är det, som energiministern säger, så att vi har möjlighet att anpassa metoden på ett sätt som vi själva finner lämpligt. Exempelvis bör vi kanske inrikta utvecklingen på möjligheterna att använda platserna för våra befintliga kärnkraftverk och anpassa metoden till förvaring vid exempelvis Oskarshamnverket. Jag tror att mycket av den oro som människor känner på det sättet skulle kunna dämpas väsentligt.

Anf. 8 BIRGITTA HAMBRAEUS (c):

Herr talman! Det finns tekniska möjligheter, man har visat dem, och de är intressanta för utlandet – ja, men de har aldrig visats i praktiken. Det måste vara en helt annan sak att kapsla in helt inaktiva stavar och att kapsla in radioaktiva stavar, att bygga upp alla krångliga rutiner som det innebär att hantera radioaktivt material.

Jag vågar ifrågasätta om det över huvud taget går. Jag utmanar kärnkraftsindustrin: Visa i praktiken att det går! Det finns i landet avfall som har avklingat. Visa i praktiken att man kan innesluta detta i koppar, som ni har sagt!

Det måste vara mycket enklare för kommande generationer när de slutligen skall finna en plats här i vårt land att lägga ned det här eländet på, om det är ordentligt inkapslat. Då har man sett under ett antal år om det är några bekymmer med det eller inte och kan kanske lugnt stoppa ned det i jorden.

Det är inte fråga om att nu hitta en plats att slutförvara det på, utan det är först när vi vet att kärnkraften verkligen är avvecklad och när vi vet hur mycket radioaktivt material vi har att ta hand om som det enligt min mening kan bli aktuellt att hitta rätta platsen. Vad vi kan göra i dag är att successivt ta hand om avfallet, när det avklingat tillräckligt, och visa att en inkapsling är möjlig. Innan detta i praktiken har visats, tillåter jag mig att betvivla att det går. Ingenstans i världen har man lyckats med det, och jag tvivlar på att det är fysiskt möjligt.

Tredje vice talmannen anmälde att Ivar Virgin anhållit att till protokollet få antecknat att han inte ägde rätt till ytterligare inlägg.

Överläggningen var härmed avslutad.

3 § Anmäldes och bordlades

Motionerna

1986/87:Bo123 av Erling Bager m. fl.

1986/87:Bo124 av Kjell A. Mattsson m. fl.

1986/87:Bo125 av Rolf Dahlberg m. fl.

Förlängning av undantag från markvillkoret i fråga om bostadslån för vissa egna hem (prop. 1986/87:67)

4 § Anmäldes och bordlades

Finansutskottets betänkande

1986/87:7 Fortsatt kreditpolitisk lagstiftning (prop. 1986/87:27)

Skatteutskottets betänkande

1986/87:10 Beskattningen av traktorer (prop. 1986/87:50)

Justitieutskottets betänkanden

1986/87:8 Åtgärder mot vålds- och egendomsbrott (skr. 1986/87:21)

1986/87:11 Fortsatt giltighet av lagen om tvångsåtgärder i spaningssyfte i vissa fall (prop. 1986/87:32)

1986/87:14 Tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret 1986/87 (prop. 1986/87:25 delvis)

Lagutskottets betänkande

1986/87:10 Skyddet för kretsmönster i halvledarprodukter (prop. 1986/87:49)

Utrikesutskottets betänkanden

1986/87:4 Nedrustning

1986/87:5 Riksdagens revisorers förslag angående lönesystem för SIDA:s utlandsstationerade personal, m. m.

1986/87:7 Rätt för kommuner och landstingskommuner att vidta bojkottåtgärder mot Sydafrika (prop. 1986/87:10)

Försvarsutskottets betänkanden

1986/87:1 Översyn av vapenfrilagen

1986/87:2 Räddningstjänstlag, m. m. (prop. 1985/86:170)

1986/87:3 Vissa personalfrågor inom försvarsdepartementets område (prop. 1986/87:36)

Socialförsäkringsutskottets betänkanden

1986/87:4 Förslag om förhandsbesked i socialavgiftsfrågor m. m. (prop. 1986/87:16)

1986/87:9 Redogörelse för tillämpningen av terroristlagstiftningen m. m. (skr. 1986/87:31)

Kulturutskottets betänkande

1986/87:7 Anslag på tilläggsbudget I (prop. 1986/87:25 delvis)

Utbildningsutskottets betänkanden

1986/87:3 Vissa gymnasieskolfrågor m. m.

1986/87:5 Vissa skolorganisatoriska frågor m. m.

1986/87:6 Hemkunskap i grundskolan och konsumtionsutbildning i gymnasieskolan m. m.

1986/87:7 Fristående skolor m. m.

Trafikutskottets betänkande

1986/87:7 Vissa yrkestrafikfrågor m. m. (prop. 1986/87:5)

Prot. 1986/87:43
5 december 1986

Meddelande om frågor

Jordbruksutskottets betänkanden
1986/87:12 Anslag på tilläggsbudget I till statsbudgeten för budgetåret
1986/87 (prop. 1986/87:25 delvis)
1986/87:14 Vissa frågor om anslag för budgetåret 1986/87 till departementen
(prop. 1986/87:57)

5 § Meddelande om frågor

Meddelades att följande frågor framställts

den 5 december

1986/87:242 av *Ingvar Karlsson* i Bengtsfors (c) till statsrådet Birgitta Dahl om åtgärder mot det växande antalet bilvrak:

År 1975 infördes skrotningspremien, som innebar att 250 kr. lades på nybilpriset och att 300 kr. utbetalades den dag bilägaren skrotade sin bil. Efter elva år har premien, som skulle fungera som en morot, inte justerats upp. Det är nu hög tid för en uppjustering av skrotningspremien till 800 kr., vilket motsvarar kostnadsstegringen sedan 1975. Det visar sig att antalet bilvrak som varit avställda i mer än ett år uppgår till över 400 000. Bilrakens antal börjar nu få sådana proportioner, att det är hög tid att regeringen vidtar åtgärder. Ett återställande av skrotningspremiens värde skulle stimulera till en bättre miljö och bättre resursanvändning.

Med anledning härav vill jag till miljöministern ställa följande fråga:

Vilka åtgärder avser regeringen vidta för att komma till rätta med det växande antalet bilvrak?

1986/87:243 av *Gunhild Bolander* (c) till kommunikationsministern om taxesättningen för Gotlandstrafiken:

Statens pris- och kartellnämnd har vid sin granskning av Gotlandsbolagets kostnader funnit att dessa sjunkit med i genomsnitt 2,5 %. Åläggs därtill rederiet ett produktivitetskrav för 1987 på 2 %, så bedömer man att kostnaderna reducerats med ca 3 %. I besparingssyfte har man dessutom satt in lastfärjan Gute i enlighet med transportrådets beslut.

I februari detta år höjdes taxorna med ca 8 %, och från den 1 februari 1987 skall taxorna höjas på nytt med i genomsnitt ca 8 %. Detta beslut har fattats av transportrådet.

I sin promemoria till finansministern uttalar SPK skarp kritik mot taxehöjningarna och finner dessa klart omotiverade med hänsyn till den faktiska kostnadsutvecklingen.

Med anledning av SPK:s promemoria och med hänsyn till att regeringen genom transportrådets försorg beslutar om taxesättningen i Gotlandstrafiken vill jag till statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet ställa följande fråga:

Är statsrådet med hänsyn till SPK:s promemoria beredd att ge transportrådet i uppdrag att ompröva sitt beslut angående taxesättningen i Gotlandstrafiken?

Prot. 1986/87:43
5 december 1986

Meddelande om frågor

6 § Kammaren åtskildes kl. 10.30.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Olof Marcusson